

Ihmiset & kulttuuri

Erwin Stämpfli muutti Sveitsistä Suomeen ja perusti pienoisorautatiemuseon Kouvolaan

Ihmiset & kulttuuri 26.04.2018 [📍 KOUVOLA](#)
Teksti [LAURA KUIVALAHTI](#) Kuva [KARI SALONEN](#)

Sveitsiläinen sai ensimmäisen pienoismeturinsa vuonna 1952. Se oli vieterikäyttöinen, ja kulki vain viisi metriä kerrallaan.

Kaupunki on hiljainen ja pysähtynyt. Nuohooja on jähmettynyt tuijottamaan savupiipun nokassa istuvaa supersankaria, ja mies seisoo hievahtamatta työntämäänsä tynnyrin takana. Huoltoauton keltaiset valot vilkkuvat, mutta auto pysyy paikallaan.

Aavemaiseen kaupunkiin tulee eloa, kun tunnelista puksuttaa esiin veturi. Piipusta pöllähtää hieman höyryä ja välillä ujeltaa junan pilli.

Kaikki tämä ja tuhannet muut yksityiskohdat on tallennettu pienoismaisemaan, jota halkovat rautatiet. Ollaan Kouvolan pienoisorautatiemuseo Semaforossa, **Erwin Stämpflin** valtakunnassa.

Stämpflin innostus pienoisorautateihin syntyi jo lapsena. Ensimmäisen veturinsa hän sai vuonna 1952. Vieterikäyttöinen veturi ei ollut kaikkein vaivattomin menopeli.

”Se piti vetää uudelleen viiden metrin välein”, Stämpfli muistelee nauraen.

Seuraavaksi olikin aika siirtyä sähkökäyttöisiin vetureihin.

”Siitä tuli hyvä otsonin haju, muistan sen vieläkin.”

On paljon halvempaa tehdä suunnitteluvirhe pienoisorautateissa kuin täysikokoisilla junaradoilla.

Stämpfli muutti lähes 20 vuotta sitten Suomeen Sveitsistä vaimonsa kanssa. Suomalaisen vaimonsa kanssa hän puhuu saksaa, mutta on hän päässyt suomen kieltäkin harjoittelemaan. Pienoorautateista kertovat tarinat soljuvat ilmoille, mitä nyt välillä täytyy miettiä yksittäisiä sanoja.

Suomessa pariskuntaa kiehtoi rauhallisuus, Sveitsissä kaikkialla on liikaa taloja ja ihmisiä.

”Pidän kangasmetsistä ja sienistä. Kouvolaan kävin ensimmäistä kertaa jo vuonna 1969, sillä kaverini asui täällä.”

Lisäksi Suomessa maa on halvempaa kuin Sveitsissä, mikä on hyödyllistä, kun harrastus vie niin paljon tilaa kuin Stämpflillä. Vaikka pienoisorautatiet ovat esikuviinsa nähden minimaalisia, kyllä kokonainen maisema silti vaatii runsaasti varastotilaa.

Pienoorautatiemuseon Stämpfli perusti pian Suomeen muutettuaan, mutta nykyiselle paikalleen se siirtyi syksyllä 2007. Vanha koulurakennus lähellä rautatieasemaa on oivallinen paikka museolle senkin vuoksi, että koulu oli aiemmin nimenomaan rautatieläisten käytössä.

Stämpfli pyörittää museota yhdessä vaimonsa kanssa. Museon kahviossa tuoksuu vastaleivottu pulla, jälleen on oltu hereillä aikaisin.

Suomalaista junakalustoa vastaavia pienoismalleja on vaikeampi löytää kuin vaikka Yhdysvalloissa ja Saksassa käytettäviä junia.

Pienoisrautatiet eivät ole Stämpfille vain leikkikaluja tai keräilykohteita. Hän näkee niissä myös sivistävän puolen.

”Pienoisrautatie on työkalu ja opetusväline, jota voidaan käyttää myös yliopistoissa. On paljon halvempaa tehdä suunnitteluvirhe pienoisrautateissa kuin täysikokoisilla junaradoilla.”

Harrastus on muuttunut valtavasti Stämpffin elinaikana. Hänen lapsuudessaan malleja etsittiin alan lehdistä, nyt muita harrastajia löytyy helposti internetistä. Sama innostus harrastuksen takana kuitenkin on, sillä pienoismaailmojen parissa puurtaminen ei ole nopeaa puuhaa.

”Tarvitaan pyllynahkaa ja kärsivällisyyttä.”

KARI SALONEN

Erwin Stämpfli ei ole itse rakentanut museon suurinta pienoismallia, mutta hän huoltaa sitä säännöllisesti. Junia ohjailaan pienoismallin maisemaseinän takana tietokoneella.

Kouvolan pienoisrautatiemuseo Semaforo on auki lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–16. Toukokuun puolivälin jälkeen museo on auki joka päivä kesän ajan.

Alan verkkokaupoista ja putiikeista voi ostaa lähes mitä tahansa pienoismallien koristeiksi. Ihmishahmoilla on omat ilmeensä, ja osa on puettu tietyn ammattikunnan vaatteisiin.

1 kommentti

Lajitteluperuste: **Uusimmat** ↕

Lisää kommentti...

Markku Autero

Olen käynyt edellisessä paikassa, en tässä nykyisessä. Aivan loistavaa, että innostus jatkuu. Kun kävin edellisessä paikassa, yllätyin kuinka mahtavat äänet syntyy Märklinin ykkös skaalan höyryveturista.

[Tykkää](#) · [Vastaa](#) · 2 pv

 Facebookin kommentilaajennus

Aiheet:

[Erwin Stämpfli](#)

[Kouvolan pienoisorautatiemuseo](#)

[pienoisrautatie](#)

